

ชื่อหลักสูตร วิชาการทำเครื่องตีสมุนไพรรักษาสุขภาพ

หลักสูตร ๖ ชั่วโมง

กลุ่มอาชีพความคิดสร้างสรรค์

สำนักงาน ส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดมหาสารคาม

ความเป็นมา

กระทรวงศึกษาธิการ โดย สำนักงาน กศน. ได้ดำเนินการให้มีโครงการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของ ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนขึ้น โดยใช้สถานศึกษา กศน. และ กศน. ตำบล หรือแขวง เป็นฐานการจัดกิจกรรมให้แก่ ประชาชนกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่บริการ โดยมีความเชื่อมั่นว่า โครงการดังกล่าวจะสามารถช่วยให้ประชาชนระดับ ฐานรากที่มีรายได้น้อยและขาดโอกาสในการเพิ่มรายได้ สามารถเรียนรู้พัฒนาอาชีพเดิม หรือสร้างอาชีพใหม่ให้มี รายได้ที่ดี ดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข

ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน เปิดฝึกอบรมอาชีพให้แก่ประชาชนที่มีอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป ที่ว่างงาน และต้องการเข้าสู่ อาชีพใหม่ หรือประชาชนที่มีอาชีพอยู่แล้ว ต้องการพัฒนาต่อยอดอาชีพเดิม เข้ารับการอบรมหลักสูตรอาชีพด้าน เกษตรกรรม ด้านอุตสาหกรรม ด้านพาณิชยกรรมและบริการ กลุ่มอาชีพด้านความคิดสร้างสรรค์ และหลักสูตร กลุ่มอาชีพเฉพาะทาง นอกจากนี้ ยังเปิดโอกาสให้ผู้ผ่านการฝึกอบรมแล้วสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปเทียบโอน ความรู้สู่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาในสังกัด กศน. ได้

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะด้านสุขภาพ
2. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการอาชีพการนำสมุนไพรรักษาสุขภาพ
3. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย คือ ประชาชนทั่วไป

1. ผู้ที่ไม่มีอาชีพ
2. ผู้ที่มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพ

ระยะเวลา

จำนวน ๖ ชั่วโมง

ภาคทฤษฎี ๑ ชั่วโมง

ภาคปฏิบัติ ๕ ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

๑. ช่องทางการประกอบอาชีพ

๑.๑ ความสำคัญและประโยชน์ของการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากผ้า

๑.๒ การประกอบอาชีพการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากผ้า

๑.๓ ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากผ้า

๑.๓.๑ ชนิดของสมุนไพร

๑) กระเจี๊ยบ

๒) มะตูม

๓) เก๊กฮวย

๔) ใบเตย

๕) ขิงสด

๑.๓.๒ ชนิดของวัสดุการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากสมุนไพร

๑) สมุนไพร

๒) น้ำสะอาด

๓) น้ำตาลทราย

๔) ขวดบรรจุภัณฑ์

๑.๔ ประเภทของเครื่องมือที่ใช้ และวิธีใช้

๑.๕ ความปลอดภัยในการใช้เครื่องมืออุปกรณ์

๒. ทักษะการประกอบอาชีพ

๑.๑ การเตรียมสมุนไพร

๑.๒ การเตรียมวัสดุอุปกรณ์

๑.๓ วิธีการเทคนิคการต้มสมุนไพร

๑.๔ วิธีการบรรจุภัณฑ์

๓. การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพ

๓.๑ การคำนวณราคาผลิตภัณฑ์

๓.๒ การประชาสัมพันธ์ และการหาลูกค้า

๓.๓ การควบคุมมาตรฐานของการบริการ

๓.๔ การเจรจาต่อรองราคากับลูกค้า

๔. โครงการประกอบอาชีพ

๔.๑ ความสำคัญของโครงการ

๔.๒ ประโยชน์ของโครงการ

๔.๓ องค์ประกอบของโครงการ

๔.๔ การเขียนโครงการ

๔.๕ การประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการ

สื่อการเรียนรู้

๑. เอกสารประกอบการเรียนรู้เรื่องความรู้การแปรรูปสมุนไพร
๒. ภูมิปัญญาท้องถิ่น, สื่อบุคคล, วิทยากรผู้ชำนาญด้านการแปรรูปสมุนไพร
๓. เนื้อหาวิชาการการแปรรูปผลิตภัณฑ์
๔. ใบความรู้เรื่องการการแปรรูปผลิตภัณฑ์
๕. พบกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้
๖. อุปกรณ์ประกอบการฝึกทักษะอาชีพ

การวัดและประเมินผล

๑. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
๒. การประเมินผลระหว่างเรียนจากการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพเพียงพอ สามารถสร้างรายได้ให้กับตนเอง

ความสำเร็จของการปฏิบัติและจบหลักสูตร

๑. มีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
๒. มีผลการประเมินผ่านตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
๓. มีผลงานที่ได้มาตรฐานเป็นที่พึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

เอกสารหลักฐานการศึกษา

๑. หลักฐานการประเมินผล
๒. วุฒิบัตรออกโดยสถานศึกษา
๓. ทะเบียนคุมวุฒิบัตร

การเทียบโอน

หลักสูตรการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำ ผู้เรียนที่จบหลักสูตรนี้แล้ว สามารถนำผลการเรียนมาเทียบโอนกับหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช ๒๕๕๑ ในสาระการประกอบอาชีพที่สถานศึกษาได้จัดทำขึ้นได้

รายละเอียดโครงสร้างหลักสูตรการวิชาการทำเครื่องตีสมุนไพรรักษาสุขภาพ

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียน	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๑	ช่องทางการประกอบ	<p>๑.ผู้เรียนบอกความสำคัญและประโยชน์ของการแปรรูปสมุนไพรรได้</p> <p>๒.วิเคราะห์ตนเองในการประกอบอาชีพการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากสมุนไพรรสามารถบอก คุณธรรม จริยธรรม สำหรับอาชีพการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากสมุนไพรรได้</p> <p>๓.บอกชนิดผ้าพื้นเมือง วัสดุ การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากสมุนไพรร และประเภทของ เครื่องมือที่ใช้ในการแปรรูปผลิตภัณฑ์สมุนไพรรได้</p> <p>๔.อธิบายวิธีการรักษาความปลอดภัยจากการใช้เครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ได้</p>	<p>๑. ช่องทางการประกอบอาชีพ</p> <p>๑.๑ ความสำคัญและประโยชน์ ของการแปรรูปผลิตภัณฑ์</p> <p>๑.๒ วิเคราะห์ตนเองในการประกอบอาชีพการแปรรูปผลิตภัณฑ์สมุนไพรรพื้นบ้าน และคุณธรรม จริยธรรมสำหรับอาชีพการแปรรูปผลิตภัณฑ์</p> <p>๒. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากสมุนไพรร</p> <p>๒.๑ ชนิดของสมุนไพรร</p> <p>๑) สมุนไพรรต่างๆ</p> <p>๒.๒ ชนิดของวัสดุการแปรรูปผลิตภัณฑ์ จากสมุนไพรร</p> <p>๒.๓ ประเภทของเครื่องมือที่ใช้ และวิธีใช้</p> <p>๒.๔ ความปลอดภัยในการใช้ เครื่องมือ อุปกรณ์</p>	<p>๑.ผู้เรียนศึกษาสื่อเอกสาร ใบความรู้ สื่ออินเทอร์เน็ต เกี่ยวกับ ความสำคัญ ประโยชน์ ความรู้ เบื้องต้นคุณธรรม จริยธรรมเกี่ยวกับ การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากสมุนไพรร</p> <p>๒. ผู้เรียนสอบถาม สัมภาษณ์ พูดคุยกับคนที่ทอผ้าพื้นเมือง เกี่ยวกับ อาชีพการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากสมุนไพรร</p> <p>๓. นำข้อมูลจากการศึกษาสื่อ และจากการสัมภาษณ์ มาวิเคราะห์ ตนเอง เพื่อตัดสินใจประกอบอาชีพ</p> <p>๔. นำผลการวิเคราะห์มา แลกเปลี่ยนกับผู้รู้ เพื่อนในกลุ่มและวิทยากร</p> <p>๕. สรุปช่องทางการประกอบอาชีพ และตัดสินใจของตนเอง</p>	๑ ช.ม.	-

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียน	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๒.	ทักษะการประกอบอาชีพ	๑. เตรียมวัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือในการแปรรูปผลิตภัณฑ์ จากสมุนไพรได้ ๒. ทอผ้าพื้นเมืองได้สวยงาม ๓. เก็บรายละเอียดของงานได้เรียบร้อยสวยงาม ๔. สรุปขั้นตอนและเทคนิคการทำงานได้ครบทุกขั้นตอน	๑. การเตรียมวัสดุ ๒. การเตรียม ๓. การเตรียมวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือ ๔. วิธีการแปรรูปผลิตภัณฑ์ จากสมุนไพร ๕. วิธีการแปรรูปผลิตภัณฑ์ จากสมุนไพรแบบต่างๆ ๖. วิธีการบรรจุภัณฑ์	๑. ผู้เรียนศึกษาใบความรู้เกี่ยวกับประเภทของการแปรรูปผลิตภัณฑ์ จากสมุนไพร ๒. ผู้เรียนศึกษาดูงานและสัมภาษณ์/สนทนากับผู้ประกอบการ ๓. ผู้เรียนชมการสาธิตของวิทยากร พร้อมสัมภาษณ์ ขั้นตอนและวิธีการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากสมุนไพรทุกวิธี ๔. ผู้เรียนฝึกการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากสมุนไพรพื้นเมือง ทุกวิธี และฝึกเก็บรายละเอียดของงานตามใบงานจนชำนาญ ๕. ผู้เรียนและผู้สอน ร่วมกันสรุป ขั้นตอนและเทคนิคการทำงานได้ครบ ทุกขั้นตอน		๒ ช.ม.

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียน	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๓	การบริหารในการจัดการประกอบอาชีพ	<p>๑. คำนวณพื้นที่และราคาค่าแรง ค่าวัสดุได้</p> <p>๒. หาลูกค้าและประชาสัมพันธ์การผลิตน้ำสมุนไพรเพื่อสุขภาพได้</p> <p>๓. อธิบายมาตรฐานของการ น้ำสมุนไพรเพื่อสุขภาพได้</p> <p>๔. เปรียบเทียบราคากับลูกค้าได้อย่างรอบรู้และเป็นที่ยอมรับใจ ของลูกค้า</p> <p>๕. สรุปกระบวนการบริหาร จัดการในการประกอบอาชีพการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากน้ำสมุนไพรเพื่อสุขภาพที่พึงประสงค์ของ ลูกค้าได้</p>	<p>๑. การคำนวณพื้นที่และ การคำนวณราคา</p> <p>๑.๑ การคำนวณพื้นที่และ การคำนวณราคาในการแปรรูป ผลิตภัณฑ์จากน้ำสมุนไพรเพื่อสุขภาพ</p> <p>๑.๒ การคำนวณพื้นที่และ การคำนวณราคาในการแปรรูป ผลิตภัณฑ์จากผ้า</p> <p>๑.๓ การคำนวณพื้นที่และ การคำนวณราคาในการแปรรูป ผลิตภัณฑ์จากน้ำสมุนไพรเพื่อสุขภาพ</p> <p>๒. การประชาสัมพันธ์และ การหาลูกค้า</p> <p>๓. การควบคุมมาตรฐานของการบริการ</p> <p>๔. การเจรจาต่อรองราคากับลูกค้า</p>	<p>๑. ผู้เรียนศึกษาไปความรู้เรื่องการคำนวณลดทอน และการคำนวณราคาค่าแรงและวัสดุ การหาลูกค้า การประชาสัมพันธ์มาตรฐานของการบริการ และการเจรจาต่อรองราคา</p> <p>๒. ผู้เรียนฝึกคำนวณพื้นที่ ราคา ค่าแรง และวัสดุ การหาลูกค้า และวิธีการประชาสัมพันธ์</p> <p>๓. ผู้เรียนฝึกปฏิบัติงาน และฝึกเจรจาต่อรองราคากับลูกค้าโดยใช้ บทบาทสมมติ และสถานการณ์ จริง</p> <p>๔. ผู้เรียน และผู้สอนสรุปกระบวนการบริหารจัดการในการประกอบอาชีพการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากน้ำสมุนไพรเพื่อสุขภาพได้</p>		๒ช.ม.

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียน	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๔.	โครงการประกอบอาชีพ	๑. บอกความสำคัญของโครงการอาชีพได้ ๒. บอกประโยชน์ของโครงการอาชีพได้ ๓. บอกองค์ประกอบของโครงการอาชีพได้ ๔. อธิบายความหมายขององค์ประกอบของโครงการอาชีพได้ ๕. อธิบายลักษณะการเขียนที่ดีขององค์ประกอบของโครงการอาชีพได้ ๖. เขียนโครงการในแต่ละองค์ประกอบให้เหมาะสมและถูกต้องได้ ๗. ตรวจสอบความเหมาะสมและ สอดคล้องของโครงการอาชีพได้	๑.ความสำคัญของโครงการอาชีพ ๒.ประโยชน์ของโครงการ อาชีพการ ๓.องค์ประกอบของโครงการ ประกอบอาชีพ ๔.การเขียนโครงการอาชีพ ๕.การประเมินความเหมาะสมและ สอดคล้องของโครงการอาชีพ	๑. จัดให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาจากใบความรู้ เรื่อง ความสำคัญของโครงการอาชีพประโยชน์ของโครงการอาชีพองค์ประกอบของโครงการอาชีพ แล้วจัดกิจกรรมการสนทนาแลกเปลี่ยนข้อมูล ความคิดเห็นเพื่อสร้างแนวคิดในการดำเนิน กิจกรรมการเรียนรู้ ๒. จัดให้ผู้เรียนศึกษาสาระข้อมูลจากใบความรู้ เรื่อง ตัวอย่างการเขียนโครงการอาชีพที่ดี เหมาะสม และถูกต้องพร้อมจัดการอภิปราย เพื่อสรุปแนวคิดเป็นแนวทางในการเขียนโครงการ อาชีพที่ดี เหมาะสม และถูกต้อง ๓. จัดให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการเขียนโครงการอาชีพ ๔. กำหนดให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการอาชีพ ๕. จัดให้ผู้เรียนปรับปรุงโครงการอาชีพให้มีความเหมาะสมและถูกต้อง		๑ช.ม
รวม					๑	๕